

ДКПП

01.30.10

УКНД

65.020.20

ПОГОДЖЕНО

Генеральний директор ТОВ Фрутек

(посада, ім'я та прізвище керівника, назва організації)

Сергій ЗМІЙЧУК

(розшифрування підпису)

Наказ № 91 від 17.02.2018

(дата, номер та назва погоджувального документу і дата)



ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор ТОВ Фрутек

(посада, ім'я та прізвище керівника, назва організації)

Сергій ЗМІЙЧУК

(розшифрування підпису)

03.2018

(дата)



САДЖАНЦІ ЯГІДНИХ КУЛЬТУР ІЗ ЗАКРИТОЮ КОРЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ

Технічні умови ТУ У 01.3-37849774-001:2018

Введено

вперше

Дата надання чинності

01.03.2018

Чинні до

без обмеження терміну дії

РОЗРОБЛЕНО

Генеральний директор ТОВ Фрутек

(посада, ім'я та прізвище керівника, назва організації)

Сергій ЗМІЙЧУК

(розшифрування підпису)

01.02.2018

(дата)



Головний агроном ТОВ Фрутек

(посади та підписи відповідальних осіб та виконавців)

Олег БОСИЙ

(розшифрування підпису)

01.02.2018

(дата)



СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Ці Технічні Умови поширюються на садивний матеріал ягідних культур, який призначено для закладання товарних насаджень з метою вирощуванні ягідної продукції, а також для реалізації населенню для цілей аматорського садівництва.

Ці Технічні Умови стосуються наступних сільськогосподарських культур:

Агрис (*Ribes uva-crispa*);

Аронія (*Aronia melanocarpa*);

Жимолость голу́ба (*Lonicera caerulea*);

Журавлина (*Vaccinium Oxycoccus*);

Ірга канадська (*Amelanchier alnifolia*);

Лохина щиткова (*Vaccinium corymbosum*);

Малина (*Rubus idaeus*);

Ожина (*Rubus subgenus Eubatus sect. Moriferi & Ursini*);

Смородина чорна (*Ribes nigrum*);

Суниця садова (*Fragaria x ananassa*);

Суниця альпійська (*Fragaria vesca*);

Порічки білі та червоні (*Ribes rubrum* та *Ribes vulgare*);

Шипшина (*Rosa spp.*)

Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою поділяють на наступні типи:

А. касетні:

у касетах, що містять від 4 до 400 рослин у комірках розміром від 0,005 до 0,5 л (в залежності від культури та технології вирощування);

В. контейнерні:

у індивідуальних або з'єднаних у групи горщиках (контейнерах) розміром від 0,5 л і більше (в залежності від культури та віку рослини).

1. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

1.1. Характеристики

1.1.1. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою у касетах (тип А), скорочено «касетні саджанці», отримують шляхом вкорінення мікроживців, зелених чи здеревянілих живців, паростків, частин пагона, відрізків кореня чи інших частин рослинного матеріалу у касетах із субстратом.

1.1.2. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою у контейнерах (тип В), скорочено «контейнерні саджанці», отримують шляхом пересаджування у контейнери, горщики, чи інші ємкості відповідного розміру вкоріненних живців, паростків з відкритим коренем, вкоріненних живців, паростків, відрізків кореня чи саджанців типу А, які вирощувались у касетах. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою у контейнерах можуть також бути отримані шляхом висаджування у контейнери рослин з відкритим коренем, що вирощувалися у ґрунті.

1.1.3. Субстрат для вирощування саджанців із закритою кореневою системою у касетах та контейнерах може складатися з ґрунту, торфу, кори, кокосового волокна, кокосових чіпсів, піску, перліту, вермикуліту та інших складових у пропорціях, які дозволяють створити оптимальні умови для росту та розвитку відповідної культури відповідного віку. Субстрат має відповідати технологічним вимогам щодо повітропроникності, водоутримуючої здатності та збереження цих параметрів в часі; вмісту елементів живлення, інтенсивності та тривалості їх вивільнення; реакції рН та інших показників у відповідності до вимог культури та технології її вирощування.

1.1.4. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою дорошують при дотриманні всіх технологічних умов протягом часу, необхідного для формування розвиненої кореневої системи та відповідного розміру наземної частини, який визначається відповідною Специфікацією виробника садивного матеріалу.

1.1.5. З метою формування необхідної кількості пагонів (скелетних гілок), яка визначена у Специфікації, рослини можуть одно- або кількаразово підкошуватись на потрібну висоту.

1.1.6. Рослини вирощуються з дотриманням технології щодо оптимального режиму поливу, живлення, захисту від шкідників та хвороб.

1.1.7. Загальні вимоги до якості садивного матеріалу ягідних культур із закритою кореневою системою наводяться у таблиці 1.

Таблиця 1.

**Вимоги до якості садивного матеріалу ягідних культур
із закритою кореневою системою**

Параметри якості	Касетні саджанці (А)	Контейнерні саджанці (В)
Зовнішній вигляд	Рослини мають бути без механічних та інших пошкоджень, що можуть впливати на їх приживання після висаджування. Садивний матеріал не повинен мати візуальних ознак вірусних захворювань.	
Сортова чистота садивного матеріалу категорії ВИХІДНИЙ або БАЗОВИЙ, % не менше	100%	
Сортова чистота садивного матеріалу інших категорій, % не менше	98%	
Присутність карантинних та регульованих хвороб та шкідників	Не допускається	
Присутність карантинних та регульованих бур'янів та їх насіння	Не допускається	
Присутність інших видів бур'янів та їх насіння, не більше, %	2.0	5.0
Розвиток кореневої системи	Коренева система саджанця має повністю утримувати субстрат, що міститься у контейнері чи комірці касети	
Розмір (об'єм) касети або контейнера, л	Відповідно до Специфікації виробника садивного матеріалу	
Кількість пагонів (скелетних гілок, ріжків), шт	Відповідно до Специфікації виробника садивного матеріалу	
Висота пагонів (скелетних гілок), см	Відповідно до Специфікації виробника садивного матеріалу	

1.2. Специфікація виробника садивного матеріалу

1.2.1. Виробник вказує параметри якості садивного матеріалу ягідних культур із закритою кореневою системою у Специфікації виробника садивного матеріалу.

1.2.2. Специфікація виробника садивного матеріалу може оформлятися окремим документом, або як розділ у договорі постачання садивного матеріалу замовнику.

1.2.3. У Специфікації виробника садивного матеріалу саджанців ягідних культур із закритою кореневою системою виробник вказує наступні параметри:

1.2.3.1. Розмір комірки касети або контейнера у літрах, для прикладу:

1,000 (один літр),

0,060 (комірка касети об'ємом шістдесят мілілітрів);

1.2.3.2. Мінімальний розмір лота (кратність), для прикладу:

0001 – може постачатися кількість рослин кратно одиниці (напр. саджанець, вирощений у окремому контейнері),

0050 – постачається кількість рослин кратних 50 (напр. одна касета, яка вміщує п'ятдесят рослин);

1.2.3.3. Кількість пагонів (скелетних гілок), які відростають на висоті не вище 5 см від рівня ґрунту/субстрату або ріжків (для суниці садової), для прикладу:

1 – саджанець малини з одним пагоном;

1...3 – однорічний саджанець жимолості з кількістю скелетних гілок від однієї до трьох;

2...5 – дворічний саджанець чорниці з кількістю скелетних гілок від двох до п'яти;

1.2.3.4. Висота пагонів (скелетних гілок, листків), вище рівня контейнера чи касети, для прикладу:

06-10 см – касетний саджанець малини висотою від шести до десяти сантиметрів;

30-40 см – однорічний саджанець чорниці висотою від тридцяти до сорока сантиметрів.

1.3. Маркування

1.3.1. На всіх етапах вирощування садивного матеріалу (ініціація, мультиплікація, адаптація, мікроживцювання, вкорінення живців, паростків, відрізків кореня у касетах, дорощування рослин до необхідного розміру у

контейнерах, тощо) виробник використовує одне і те ж позначення кожного сорту (назва сорту або його унікальний код).

1.3.2. При вирощуванні касетних рослин (тип А) етикетка з назвою сорту чи його унікальним кодом розміщується у кожній касеті. Касети одного сорту розміщуються окремими блоками, чітко розмежованими у просторі.

1.3.3. При вирощуванні контейнерних рослин (тип В) кожен сорт чітко розмежовується у просторі із зазначенням коду чи назви сорту на етикетках, які закріплюються щонайменше у двох місцях кожного блоку.

1.3.4. При транспортуванні до кожної палети, візка чи контейнера прикріплюють етикетку, на якій зазначається:

- виробник продукції;
- культура;
- помологічний сорт;
- категорія садивного матеріалу;

1.3.5. В кожній палеті, на візку чи у контейнері розміщують лише один помологічний сорт.

1.3.6. Етикетки для маркування повинні бути добре помітними, матеріал етикеток та метод нанесення на етикетки інформації мають забезпечувати тривале зберігання такої інформації в умовах підвищеної зволоженості та впливу сонячної радіації.

1.4. Пакування та транспортування

1.4.1. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою транспортують будь-якими видами транспорту відповідно до правил перевезення вантажів.

1.4.2. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою, що знаходяться в стані вегетації транспортуються лише у касетах (горщиках) у яких вони вирощувались, на возиках з полицями чи у шпонових, картонних або пластикових ящиках для уникнення пошкодження листя та пагонів рослин при транспортуванні. Допускається транспортування саджанців у стані вегетації, які вирощені у пластикових чи пінополістирольних касетах, що можуть палетуватися без ушкодження рослин. Субстрат, в якому вирощувались саджанці перед транспортуванням, зволожують.

1.4.3. Касетні саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою (тип А), що знаходяться у стані спокою можуть транспортуватися в касетах або без касет. У разі транспортування без касет рослини поміщають у поліетиленові мішки, які розміщують у шпонових, картонних чи пластикових ящиках.

1.4.4. Контейнерні саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою (тип В), що знаходяться у стані спокою, можуть транспортуватися в горщиках (контейнерах) або без горщиків. У разі транспортування без горщиків (контейнерів), рослини розміщують, складеними у декілька рядів в дерев'яні або пластикові контейнери.

1.4.5. Термін транспортування саджанців, що знаходяться в стані вегетації, не повинен перевищувати 48 годин при температурі вище +10 °С та не більше 96 годин при температурі від +2 до +10 °С.

1.4.6. Термін транспортування саджанців, що знаходяться у стані спокою, складає не більше 60 діб при дотриманні температури від 0 до +2 °С та оптимальної вологості субстрату.

1.5. Зберігання

1.5.1. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою, які знаходяться у стані вегетації, можуть зберігатись тимчасово до висаджування протягом максимум 7 днів при температурі від +5 до +25 °С та при умові достатнього та своєчасного поливу.

1.5.2. Саджанці ягідних культур із закритою кореневою системою, які знаходяться у стані спокою, можуть зберігатись тимчасово до висаджування протягом максимум 30 днів при температурі від 0 С до +10 °С та при умові періодичного зволоження субстрату у разі необхідності.

1.5.3. Для тривалого зберігання саджанців ягідних культур із закритою кореневою системою (наприклад протягом зими), рослини розміщують у сховищах з контрольованими умовами при температурі 0 ... – (мінус) 2 °С. Допускається зберігання рослин назовні, на захищеній від вітру ділянці без ризику підтоплення. Для уникнення пошкодження низькими температурами рослини укривають природним або синтетичним ізоляційним матеріалом (відповідно тирсою, соломою, подрібненою корою або агроволокном).

2. ПРАВИЛА ПРИЙМАННЯ

2.1. Саджанці плодових і ягідних культур із закритою кореневою приймають партіями. Партією вважається будь-яка кількість рослин однієї культури, сорту, типу, категорії, яка оформлена одним документом про якість.

Замовлення може включати саджанці різних помологічних сортів при умові дотримання вимог даних Технічних Умов щодо їх маркування.

2.2. Відповідність показників якості вимогам Специфікації виробника садивного матеріалу визначається уповноваженими представниками постачальника та/або замовника, або стороннім незалежним інспектором.

2.4. Якщо, за результатами перевірки, партія не відповідає вимогам даних Технічних Умов, постачальник повинен її розформувати та відсортувати повторно, після чого здійснюється новий контроль відповідності.

3. МЕТОДИ ВИПРОБОВУВАНЬ

3.1. Відбір проб

3.1.1. Для формування об'єднаної проби з різних місць партії відбирають точкові проби в кількості 1 % від кількості саджанців у партії, але не менше 10 рослин.

3.2. Вимірювальні прилади та інструменти

3.2.1. Лінійка по ГОСТ 17435

Допускається використання інших вимірювальних інструментів, що мають похибку не більше 1 мм.

3.3. Проведення перевірки якості

3.3.1. Зовнішній вигляд, розвиток кореневої системи та відсутність ознак вірусних захворювань визначають візуально.

3.3.2. Перевірку на відсутність карантинних та регульованих шкочинних організмів проводять у регіональній фітосанітарній лабораторії (чи іншим уповноваженим органом) за місцем реєстрації або фактичного розташування виробника садивного матеріалу.

3.3.3. Розмір касети/контейнера та висоту пагонів (скелетних гілок) визначають вимірюванням лінійкою по ГОСТ 17435 з ціною поділки не менше 1 мм.

3.3.4. Висоту пагонів (скелетних гілок) вимірюють вище верхнього рівня контейнера чи касети.

3.3.5. Кількість пагонів (скелетних гілок) визначають методом підрахунку.

4. ГАРАНТІЇ ВИРОБНИКА

4.1. Виробник гарантує відповідність якості саджанців ягідних культур з закритою кореневою системою вимогам даних технічних умов за умови дотримання вимог щодо їх транспортування та зберігання.

5. БЕЗПЕКА, ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ ТА ІНШІ ВИМОГИ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВТВСВА

5.1. При використанні ТУ виробники керуються вимогами чинного законодавства України та положень міжнародних договорів, до яких Україна приєдналася і зобов'язалася дотримуватись.

5.2. У випадку, якщо будь-яке положення ТУ визнано як таке, що суперечить чинному законодавству України, положенням міжнародних договорів, до яких Україна приєдналася і зобов'язалася дотримуватись, національним чи міжнародним стандартам, які належним чином визнані обов'язковими до виконання на території України, таке положення припиняє діяти і не вважатиметься частиною ТУ.

5.3. Припинення дії будь-якого положення ТУ жодним чином не впливає на дію інших положень цього документу.

Посилання

1. ДСТУ-Н 1.3 : 2015 Технічні умови України. Настанови щодо розроблення
2. Стандарти групи РМ4 "Вирощування оздоровлених рослин для висаджування" Європейської та Середземноморської Організації захисту рослин (EPPO)
https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards/pm4_certification

PM 4/009(2) Сертифікаційна схема для Ribes

PM 4/010(2) Сертифікаційна схема для Rubus

PM 4/011(2) Сертифікаційна схема для суниці

PM4/018(1) Тестування на патогени садивного матеріалу Vaccinium

3. Директива Ради 2008/90/ЄС від 29 вересня 2008 року про збут матеріалу для розмноження плодово-ягідних культур та плодово-ягідних рослин, призначених для виробництва плодово-ягідної продукції.
4. Імплементативна Директива Комісії 2014/98/ЄС від 15 жовтня 2014 року про імплементативну Директиву Ради 2008/90/ЄС щодо специфічних вимог до родів і видів плодово-ягідних рослин, зазначених у додатку I до вказаної Директиви, конкретних вимог, які мають дотримуватись постачальники, та детальних правил щодо офіційних інспекцій.
5. Перелік регульованих шкідливих організмів, затверджений наказом Міністерства аграрної політики України 29.11.2006 №716 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11.12.2006 за № 1300/13174.

Специфікація виробника садивного матеріалу

№: 1.500x0001/1-3/30-50

від: (дата затвердження специфікації)

Назва виробника	<i>Повна назва суб'єкта розсадництва</i>
Адреса виробника	<i>Адреса реєстрації суб'єкта розсадництва Адреса виробничих потужностей суб'єкта розсадництва (у випадку, якщо вона відрізняється від адреси реєстрації)</i>
Культура	<i>Жимолость голуба (Lonicera caerulea)</i>
Помологічний сорт	<i>всі помологічні сорти</i>
Розмір касети / контейнера, л	<i>1,500</i>
Кількість пагонів (скелетних гілок, ріжків) шт	<i>1 - 3</i>
Висота пагонів (скелетних гілок, листків) см	<i>30 - 50</i>
Відповідність Технічним Умовам	<i>ТУ У 01.3-37849774-001:2018</i>

Затверджено:

(посада)

(ім'я, прізвище)

М.П.